

KONINKLIJKE KRING ***MARS EN MERCURIUS VZW***

Onder de Hoge Bescherming van Z.M. de Koning

Nationaal Tijdschrift



Bulletin National

CERCLE ROYAL ***MARS ET MERCURE ASBL***

Sous le Haut Patronage de S.M. le Roi



OPINIE:

ZELFS MET EEN KOMPAS ZIJN DE LEIDERS VAN EUROPA HUN WEG KWIJT!

De NAVO, de Europese Unie (EU) en Frankrijk hebben de afgelopen weken van december 2021 teleurgesteld, maar de nieuwe Duitse regering is een bron van enig optimisme.

NAVO, altijd een oorlog achter

De ministers van Buitenlandse Zaken van de NAVO, die van 30 november tot en met 1 december in Riga bijeenkwamen, hebben geconstateerd dat de situatie op het terrein in Afghanistan slecht werd ingeschat en dat het politieke overleg tussen de bondgenoten moet worden geïntensiveerd. Zij merkten op dat het huidige strategisch concept van de NAVO dateert van 2010. In die tijd werd Rusland als partner beschouwd, werd China niet genoemd en hield het bondgenootschap nog geen rekening met nieuwe uitdagingen zoals cyberdreigingen en de opwarming van de aarde.

De Hoge vertegenwoordiger van de EU is nog steeds niet bij de les

Voor de heer Borrell is een sterk Europa de enige manier waarop de Europeanen, in een wereld van concurrerend nationalisme, machtspolitiek, imperialistische logica en nulsomspel, onze gemeenschappelijke doelstellingen kunnen bereiken en ons Europese model van solidariteit, welvaart en vrijheid kunnen verdedigen.¹

Het kan niet beter gezegd worden, maar het moet vastgesteld worden dat hij niets nuttigs doet om Europa te versterken, vanwege misplaatste overtuigingen. Hij gelooft dat vrede niet door oorlog kan worden gewonnen. Hij is een leerling van Chamberlain en Daladier, die zowel oneer als oorlog hadden. Hij vergeet wat wij sinds de Romeinen weten: "Als men vrede wil, moet men zich op oorlog voorbereiden" en dat Churchill, de Gaulle en zovele verzetsstrijders of veteranen, Europeanen en bondgenoten, door middel van wapens, onze eer hebben hersteld en ons overwinning, vrijheid en vrede hebben gegeven.

De heer Borrell is van mening dat de EU zich kan redden met mandaten en goedkeuringen die met gekwalificeerde meerderheid worden aangenomen. Zo werd volgens hem het handelsbeleid gedelegeerd aan de Commissaris voor buitenlandse handel, en werden de eenheidsmunt en het ene monetaire beleid aan de Europese Centrale Bank gegeven. Hij zou moeten weten dat deze besluiten unaniem zijn aangenomen door de oprichtende Lid-Staten van dit embryonale federale Europa.

De heer Borrell meent dat de EU de Westelijke Balkan op een Europees spoor kan houden, Oekraïne kan steunen, druk kan uitoefenen op Belarus en Libië kan ondersteunen door zich te beperken tot handel- of economische sancties. De heer Lavrov heeft hem nochtans in februari in Moskou het tegendeel laten zien. De heer Borrell is niet in staat om, zoals hij zegt te willen, bij te dragen aan de oplossing van de problemen die onze tijd en die van onze (klein)kinderen bepalen.

In zijn ontwerp van strategisch kompas worden de belangrijkste geostrategische dreigingen genoemd, maar er wordt geen prioriteit aan toegekend en evenmin wordt aangegeven welke militaire vermogens nodig zijn om ze het hoofd te bieden. Zijn kompas beperkt zich tot een reeks intentieverklaringen, zonder de instelling van een Europees politiek-militair commando en zonder de budgettaire capaciteit om de noodzakelijke heruitrustingsprogramma's op Europees niveau op gang te brengen. Het kompas lijkt mij, net als de COP 26 van Glasgow over de opwarming van de aarde, redelijk ambitieus, wat zeer ontoereikend is. In dit tempo is de Europese defensie nog 50, 60 of 100 jaar ver, zoals mevrouw Mogherini in 2016 in Bratislava zei. Ter herinnering: Rusland heeft 2.600 tanks, de vijf grote EU-landen hebben er nog 1.500, vergeleken met 11.500 in 1990. De Amerikanen hebben 209 militaire satellieten, Rusland 104 en de lid-Staten van de EU 34.

De Europese Commissie optimaliseert de defensieopdrachten in de EU niet

Het bewijs is duidelijk.² De EU-richtlijn uit 2009 betreffende overheidsopdrachten op defensiegebied wordt nauwelijks toegepast. Over grote contracten wordt zonder publiciteit en concurrentie tussen regeringen en/of bedrijven onderhandeld. De lid-Staten gebruiken de artikelen 12 en 13 van de richtlijn en artikel 346 van het Verdrag betreffende de werking van de EU (VWEU) om te onderhandelen over overeenkomsten tussen regeringen en contracten, zonder rekening te houden met de richtlijn.

Dat regeringen graag de vrije hand hebben is begrijpelijk, maar niet dat de Europese Commissie haar ten behoeve van het algemeen belang verzuimt te doen. Sinds 2011 heeft de Commissie geen inbreukprocedure ingeleid; zij heeft zich beperkt tot verzoeken om inlichtingen aan onder meer Frankrijk, Nederland en Duitsland over de klaarblijkelijk onrechtmatige toepassing van artikel 346 VWEU, zonder enige gerechtelijke stappen te ondernemen.

Het resultaat van deze passiviteit is dat de Europese defensiemarkt sterk versnipperd blijft. De Europese industriële en technologische defensiebasis is verzwakt door overlapping van capaciteiten, door buitensporig hoge productiekosten per eenheid door een gebrek aan schaalvoordelen, en door een gebrek aan concurrentievermogen en innovatie. Dit maakt het gemakkelijker overheidsopdrachten op defensiegebied te gunnen aan bedrijven uit derde landen, met name uit de Verenigde Staten: Foreign Military Sales biedt lage prijzen, rechtszekerheid, snelheid, opleiding, betalingsfaciliteiten en compensaties of economisch return, terwijl het bondgenootschap met de Verenigde Staten wordt geconsolideerd. Het Europese aanbod van defensieproducten voor land- en zeemachten is bijzonder versnipperd. De bedrijven die overleven profiteren van gebonden

¹ Josep Borrell, "80 Years of the Ventotene Manifesto and the Future of Europe" in *The Federalist, a political review*, <https://www.thefederalist.eu/site/index.php/en/essays/2524-80-years-of-the-ventotene-manifesto-and-the-future-of-europe-1>, Year LXIII, 2021, Single Issue, 29/08/2021.

² Voir – Zie Muriel Roques-Etienne, *Conclusions de la mission « flash » commune sur les marchés publics européens*, Paris, Assemblée nationale, Commission de la défense nationale, conjointe avec la Commission des Affaires européennes, https://videos.assemblee-nationale.fr/video.11230028_61542a0f6d38d.commission-de-la-defense-nationale-conjointe-avec-la-commission-des-affaires-europeennes--conclusi-29-septembre-2021, 29/9/2021.



markten, toegekend door de Staat waar zij gevestigd zijn, of door de eis van partnerschappen of compensaties wanneer zij naar een buitenlands bedrijf gaan, maar dit biedt hen weinig vooruitzichten op ontwikkeling.

Frankrijk riskeert mislukking in de Sahel

Frankrijk stelt met teleurstelling vast dat na Mali en Niger ook in Burkina Faso vijandigheid jegens de Fransen wordt geuit. Op 18 november werd een logistiek konvooi drie dagen lang geblokkeerd en vervolgens gedwongen terug te keren door duizenden betogers, die het Afrikabeleid en de communicatie van Parijs ontoereikend vinden en de Staatshoofden in de Sahel in diskrediet brengen. Voor deze demonstranten neemt het terrorisme alleen maar toe, zoals blijkt uit de aanslag op Inata op 14 november, waarbij 53 doden vielen, onder wie 49 rijkswachters. De Fransen lopen het risico dit strijdtoneel spoedig te moeten verlaten, indien zij er niet in slagen hun bevoorradingslijn over land veilig te stellen : zij beschikken niet over de middelen, zoals de Amerikanen, om zich uitsluitend door de lucht te bevoorraden.³

Voor generaal Castres was het doel van de heer Macron om terroristische veilige havens uit te schakelen en dat te doen zonder een sterke permanente westerse aanwezigheid, door de Amerikanen in Syrië, Irak en Afghanistan te steunen, de strijd aan te gaan samen met Afrikaanse troepen, de Afrikanen te ondersteunen met snellereactietroepen en ondersteuning door drones, gevechtsvliegtuigen en helikopters.⁴

Helaas beschikt de heer Macron niet over de middelen voor dit beleid. In 2022 zullen de betalingskredieten voor de uitrusting van de Franse strijdkrachten 14,5 miljard euro bedragen, tegen 10 miljard euro in 2017, wat neerkomt op een forse stijging met 45% in vijf jaar, maar minimaal blijft in vergelijking met de 356 miljard dollar die de Europeanen in 2019 aan hun defensie uitgeven.

In 2021 heeft Frankrijk slechts 32 van de nieuwe Griffon-multitrol-pantservoertuigen ingezet in de strook Sahel-Sahara, die een oppervlakte heeft van ongeveer 5 miljoen km², wat neerkomt op 0,0000064 voertuigen per km².

Frankrijk neemt genoeg met grotendeels nep bilaterale partnerschappen

Aan het einde van de Frans-Duitse ministerraad op 13 juli 2017 werden vijf programma's aangekondigd door bondskanselier Merkel en president Macron. Sindsdien hebben Duitsland en Frankrijk de lancering van Eurodrone goedgekeurd, maar Italië en Spanje wachten nog met hun toetreding. Het Future Air Combat System is uitgebreid tot Spanje, maar het blijft bij een intentieverklaring, in afwachting van de bevestiging van de nodige budgetten door de nieuw verkozen Bundestag. Het Future Land Combat System, waarvoor de studie naar de systeemarchitectuur in 2020 van start is gegaan, blijft afhankelijk van Duitsland, dat eist dat Rheinmetall samen met KMW en Nexter Defense Systems deel mag uitmaken van KNDS. Duitsland heeft geen belangstelling meer voor het project van de maritieme patrouillevliegtuigen, na de aankoop van vijf Boeing P-8A Poseidons, noch voor de Tiger gevechtshelikopter standaard 3.⁵

Het op 26 november ondertekende Quirinaal Verdrag tussen Frankrijk en Italië bevestigt hun verbintenis om hun samenwerking te versterken, met name op het gebied van defensie. Met dit verdrag wordt beoogd een partnerschap tot stand te brengen dat vergelijkbaar is met het Frans-Duitse partnerschap dat bij het Élysée-verdrag van 1963 werd ingesteld en dat, zoals bekend, grotendeels steriel is gebleven, zeker op het gebied van defensie. Geen van deze verdragen zal leiden tot een gemeenschappelijk leger. Geen van beide beantwoordt aan de wens van 63% van het Franse volk, dat een Europees leger wil oprichten. Laten we hopen dat in 2022 het Staatshoofd dat in Frankrijk zal worden verkozen en de Italiaanse regering meer oog zullen hebben voor de wensen van hun medeburgers.

Laten we naar het goede nieuws gaan...

³ Zie Agnès Faivre, "Burkina : ce que dit le blocage du convoi militaire français à Kaya " in *Le Point*, https://www.lepoint.fr/afrique/burkina-ce-que-dit-le-blocage-du-convoi-militaire-francais-a-kaya-23-11-2021-2453271_3826.php, 23/11/2021.

⁴ Zie Robbin Laird, Pierre Tran, " President Macron and Defense: The Perspective of General (Retired) Didier Castres " in *SLD info.com*, <https://sldinfo.com/2021/10/president-macron-and-defense-the-perspective-of-general-retired-didier-castres/>, 20/10/2021.

⁵ Voir sn., *Audition, à huis clos, de M. Joël Barre, délégué général pour l'armement, sur le projet de loi de finances pour 2022*, Compte-rendu n° 15, Commission de la défense nationale et des forces armées de l'Assemblée nationale, Session ordinaire de 2021-2022, <https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/opendata/CRCANR5L15S2022PO59046N015.html>, 14/10/2021.

Het Militair Comité van de EU heeft het gesnapt tijdens zijn vergadering in oktober

Volgens het Militair Comité van de EU (EUMC) beantwoordt het project van strategisch kompas aan zijn wens om de politieke besluitvorming te versnellen, de paraatheid van de strijdkrachten te vergroten en de operationele superioriteit op technologisch gebied te handhaven. Anderzijds vond het EUMC het plan van de Hoge Vertegenwoordiger om een snellereactievermogen van 5.000 soldaten op te bouwen onvolledig: dit vereiste ook, zo herinnerde het EUMC eraan, 5.000 personeelsleden ter ondersteuning van de strijdkrachten, financiering van de gemeenschappelijke kosten, een robuuste commandostructuur en de strategische middelen, met name inlichtingen, telecommunicatie en vervoer, die momenteel ontbreken.

Het EUMC dringt op een grondige herziening van het EU-gevechtsgroepconcept aan, zowel wat betreft het spectrum van mogelijke missies als wat betreft planning, bevelvoering, besluitvormingsprocedures, strategische communicatie, enz. Oefeningen moeten realistischer en doeltreffender worden en op het terrein plaatsvinden en niet alleen op kaarten, teneinde de troepen beter voor te bereiden.

Duitsland en zijn verkeerslicht (Ampel)

Een lezing van het rood-geel-groene regeerakkoord voor de zittingsperiode 2021-2025 in Duitsland geeft hoop dat de nieuwe regering iets meer voor Europa zal doen dan mevrouw Merkel heeft gedaan.

Het EUMC betreurt het dat GVDB-missies niet over voldoende personeel, middelen en logistiek beschikken. Twee voorbeelden: de opleidingsmissie in Mozambique beschikt slechts over 50% van het benodigde personeel; ook de Europese commando- en controlestructuur voor missies (MPCC) blijft onderbemand.⁶

Het akkoord voorziet in de versterking van het Europees Parlement door het een welkom initiatiefrecht te geven. Het akkoord moet worden aangevuld zodat bij de verkiezing van dit Parlement eindelijk de gelijkheid van de Europeanen wordt geëerbiedigd - het is immers niet normaal dat bijvoorbeeld een Maltees tien keer meer vertegenwoordigd is dan een Duitser -, dat de Europese Raad wordt omgevormd tot een Europese Senaat en dat een Europese federale regering wordt ingesteld.

De nieuwe regering zal het EU-toetredingsproces van de zes Staten van de Westelijke Balkan steunen, hetgeen van essentieel belang is voor het handhaven van de vrede en het beperken van buitenlandse inmenging in de regio, maar deze uitbreiding moet gepaard gaan met een radicale hervorming van de besluitvormingsprocessen binnen de EU, zo mogelijk tot op het niveau van het federalisme.

De ontwikkeling van gemeenschappelijk beleid, die volgens het akkoord moet worden overwogen ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten van Amerika, Canada, Turkije, Oekraïne, Moldavië, Georgië en Rusland, is positief, evenals de vervanging van de unanimiteitsregel in de Raad van Ministers van de EU op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) door stemming met gekwalificeerde meerderheid.

Het regeerakkoord, dat terecht beoogt het federalisme in Duitsland te verbeteren, voorziet helaas niet in een uitbreiding ervan tot het Europese niveau.

Dit pro-Europese en federalistische activisme is verheugend, maar het lijdt aan een zeker onrealisme: om dit alles te beslissen is eenparigheid van stemmen in de Europese Raad vereist en moeten de verdragen worden gewijzigd, met 27 leden... Beide zijn onwaarschijnlijk.

De nieuwe Duitse regering zou moeten beseffen dat de EU nooit strategisch soeverein zal zijn en nooit in staat zal zijn om op te treden, haar waarden en haar rechtsstaat naar binnen en naar buiten toe te beschermen, aangezien zij slechts een vereniging van Staten is; dat de Europese dienst voor extern optreden, zelfs indien hij hervormd en versterkt wordt, ondoeltreffend zal blijven zolang hij niet wordt gesteund door de strijdkrachten van een federale Staat; dat het geven van de titel van "EU-minister van Buitenlandse Zaken" aan de Hoge Vertegenwoordiger niets zal veranderen aan het feit dat internationaal de EU alleen in handelsaangelegenheden meetelt.

⁶ Zie - Voir sn, *Échange de vues avec le général Claudio GRAZIANO, président du Comité militaire de l'Union européenne, à la suite de la récente réunion des chefs d'état-major de l'Union européenne dans le cadre du Comité militaire de l'Union européenne*, Bruxelles, Sous-commission défense et sécurité (SEDE) du Parlement européen, 15/11/2021. Le Comité militaire de l'UE (CMUE) réunit les chefs d'état-major de défense des 27.



Hoe durft men bovendien in de overeenkomst verklaren dat "Duitsland en Polen door een diepe vriendschap zijn verbonden", terwijl de heer Kaczynski, voorzitter van de partij Recht en Rechtvaardigheid die in Warschau aan de macht is, het streven van Duitsland naar hegemonie afkeurt en het land er zelfs van beschuldigt een Vierde Rijk te willen stichten?⁷

Conclusie

Het is beter een boom te beoordelen naar zijn vruchten dan naar zijn bloemen, tenzij hij slechts decoratief is. Laten wij hopen dat de nieuwe Duitse regering zal inzien dat versterking van de Europese pijler binnen de NAVO, vergroting van de strategische soevereiniteit van Europa, het geven van een eigen vermogen tot optreden in de wereld, het creëren van commandostructuren en een Europees civiel-militair hoofdkwartier, alleen mogelijk is binnen het kader van een federaal Europa.

Dr. Jean MARSIA
Lid van de Club Brabant